

Mr. sc. Kuzman Vujević, dipl. oec.

Državni ured za reviziju,

Područni ured Rijeka

Jadranski trg 1

51000 Rijeka

Pregledni članak

UDK: 657.375

656.61.061.5

Primljeno: 02. ožujka 2006.

Prihvaćeno: 08. ožujka 2006.

POSLOVNI REZULTAT PODUZEĆA POMORSKOGA PROMETA

Poslovni rezultat poduzeća pomorskoga prometa od posebne je važnosti za menadžment, vlasnike, kreditore, poslovne partnere te državne organe. Iskazuje se u financijskim izvještajima na temelju obračuna poslovanja. Za proces upravljanja poduzećem pomorskoga prometa vrlo je važna pouzdana informacijska podloga koja se osigurava kvalitetnim vođenjem i evidentiranjem poslovnih promjena. Na temelju uredno evidentiranih poslovnih promjena sastavlja se obračun poslovanja za proteklo razdoblje. Rezultati poslovanja iskazuju se u obliku financijskih izvještaja. Financijski izvještaji su nositelji informacija od kojih su najznačajniji bilanca i račun dobiti i gubitka.

Bilanca je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza na određeni dan. Račun dobiti i gubitka za razliku od bilance prikazuje aktivnost poduzeća pomorskoga prometa za određeno razdoblje, a njegovi temeljni elementi su prihodi, rashodi i rezultat poslovanja.

U funkciji opstanka, rasta i razvoja poduzeća pomorskoga prometa u promjenjivom okružju poslovni rezultat je kao financijski pokazatelj uspješnosti i stabilnosti poslovanja od vitalnog značenja. Vlasnici poduzeća, menadžment, zaposlenici, banke i drugi vjerovnici, država te jedinice lokalne samouprave kroz financijske izvještaje dobivaju saznanje o imovini, obvezama, kapitalu, rashodima i приходima te dobiti ili gubitku poduzeća.

Ključne riječi: prihodi, rashodi, dobit, bilanca, račun dobiti i gubitka, cijena koštanja, kapital i dionice

1. UVOD

Poslovni rezultat poduzeća pomorskoga prometa iskazuje se u financijskim izvještajima na temelju obračuna poslovanja.

Bolji rezultat poduzeće pomorskoga prometa može postići ako se:

- povećaju prihodi, a rashodi ostaju nepromijenjeni;
- rashodi smanjuju i ako prihodi ostaju isti;
- prihodi povećavaju više od rashoda;
- rashodi smanjuju više nego li se smanjuju prihodi.

Ukoliko su kretanja suprotna tada su tendencije negativne i ostvarit će se slabiji poslovni rezultat. Bit gospodarenja u poduzećima pomorskoga prometa nije samo u tome da se smanjuju rashodi ili povećavaju prihodi već je bitno da odnos između rashoda, odnosno ukupnih ulaganja (inputa) u proces reprodukcije i prihoda (vrijednosti outputa) bude što povoljniji. Primjerice opravdano je povećati rashode ako to omogućava ostvarenje još većih prihoda.

Temeljno načelo ekonomije je da prihodi budu veći od rashoda te prodajna cijena pojedinog učinka treba biti veća od troškova koji su potrebni da proizvod ili usluga bude ostvarena. Kalkulacija cijene učinka zasniva se na kalkulaciji cijene koštanja i kalkulativnom dobitku iz kojega će poduzeće pomorskoga prometa moći formirati svoj poslovni rezultat i iz njega zadovoljiti neke svoje potrebe, a i podmiriti obveze prema državi.

2. OBRAČUN POSLOVANJA PODUZEĆA POMORSKOGA PROMETA

Prema Zakonu o računovodstvu¹, poduzeća pa tako i poduzeća pomorskoga prometa su dužna voditi poslovne knjige prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva i sastavljati financijske izvještaje, tako da u njima budu vidljivi poslovni događaji u svezi s imovinom, obvezama, kapitalom te informacijama o uspješnosti poslovanja.

Svako poduzeće pomorskoga prometa evidentira poslovne promjene na temelju čega sastavlja obračun poslovanja za proteklo razdoblje. Obračun poslovanja sastavlja se za poslovnu godinu koja je kalendarska godina. Za obračun poslovanja poduzeća pomorskoga prometa zainteresirani su: vlasnik ili vlasnici poduzeća, menadžment, zaposlenici, banke i drugi vjerovnici, država, jedinice lokalne samouprave te drugi. Obračun poslovanja poduzeća iskazuje se u temeljnim financijskim izvještajima. Temeljni financijski izvještaji pomorskih

---

¹ Zakon o računovodstvu čl. 2 točka 6., Narodne novine br. 146/2005.

poduzeća, njihov sadržaj, opseg i način sastavljanja utvrđeni su Zakonom o računovodstvu i Zakonom o Registru godišnjih financijskih izvještaja².

Sastavljaju se za poslovnu godinu na temelju Zakona o računovodstvu, Zakona o trgovačkim društvima i Međunarodnih računovodstvenih standarda te Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI)³.

Prema navedenim zakonskim propisima temeljni financijski izvještaji su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje.

S ekonomskoga stajališta najvažniji financijski izvještaji su bilanca (stanje aktive i pasive na dan obračuna) i račun dobiti i gubitka (obračun ukupnih prihoda, ukupnih rashoda i dobiti za proteklu godinu).

3. BILANCA STANJA PODUZEĆA POMORSKOGA PROMETA

Bilancom stanja poduzeća pomorskoga prometa utvrđuju vrijednost aktive (imovine) i ukupne pasive (kapitala i obveza) na početku i na kraju poslovne godine (obračunskog razdoblja). Bilanca stanja prikazuje imovinu kojom poduzeća pomorskoga prometa raspolaže i izvore te imovine u jednom određenom trenutku, odnosno na određeni dan. Naziv bilanca potječe od latinske riječi bi-dvostruki i lanx-zdjelica vage, što znači vaga s dvije zdjelice koja automatski asocira na određenu ravnotežu. Bilanca daje sistematizirani pregled stanja imovine, obveza i kapitala na određeni dan te su osnovni elementi bilance, imovina, obveze i kapital poduzeća pomorskoga prometa.

Razlike početnog i završnog stanja svake pojedine stavke aktive i pasive, odnosno njihova ukupnog iznosa, posljedica su promjena koje su se javljale tijekom obračunskog razdoblja. Promjene u sastavu imovine poduzeća pomorskoga prometa uvijek utječu na poslovni rezultat jer se dio uloženi sredstava može, ali i ne mora realizirati do konca iste poslovne godine, odnosno efekt korištenja imovine može biti iskazan u tekućoj ili idućoj godini.

Primjerice ako se stanje zaliha obrtnih sredstava (sirovine, materijal, poluproizvodi, gotovi proizvodi, trgovačka roba pa i sitni inventar) smanjilo u odnosu na početno stanje, znači da je poslovni rezultat tekuće godine povećan za iznos vrijednosti zaliha prenesenih iz prethodne godine i obratno, ako je vrijednost zaliha u odnosu na početno stanje povećana znači da je poslovni rezultat smanjen za iznos vrijednosti većih zaliha u odnosu na prethodnu godinu.

² Zakon o Registru godišnjih financijskih izvještaja, Narodne novine br. 47/2003.

³ Međunarodni računovodstveni standardi, Narodne novine br. 47/1995., 65/1996., 39/1997., 105/1997., 3/1999., 148/1999. i 2/2000.

4. RAČUN DOBITI I GUBITKA PODUZEĆA POMORSKOGA PROMETA

Poduzeće pomorskoga prometa utvrđuje rezultat poslovanja za pojedina razdoblja, a obvezno za svaku godinu. Cilj svakog poduzeća pomorskoga prometa je ostvariti profitabilno poslovanje. Je li to ostvareno i u kojoj mjeri može se vidjeti iz financijskog izvještaja koji se zove Račun dobiti i gubitka. Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te financijski rezultat (poslovni rezultat) ostvaren u određenom vremenskom razdoblju. Prije utvrđivanja poslovnog rezultata kao razlike prihoda i rashoda, potrebno je obračunati i promjene vrijednosti zaliha, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na početku i na kraju godine.

Prihodi su mjera povećanja ekonomske koristi i za posljedicu imaju povećanje imovine ili smanjenje obveza, a rashodi su mjera smanjenja ekonomske koristi (kapitala), koja se očituje kroz smanjenje imovine ili povećanje obveza.

Ako su prihodi veći od rashoda, poduzeće pomorskoga prometa je ostvarilo pozitivan financijski (poslovni) rezultat ili dobit i obratno, ako su rashodi veći od prihoda i poduzeće pomorskoga prometa mora uložiti više od onoga što dobije iz poslovnog procesa tada je ostvarilo gubitak.

To se može prikazati ovako:

PRIHODI - RASHODI = FINANCIJSKI (POSLOVNI) REZULTAT

PRIHODI > OD RASHODA = DOBIT

PRIHODI < OD RASHODA = GUBITAK

Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja sredstava potrebnih za ostvarenje proizvodnje (učinka) poduzeća pomorskoga prometa koje ulaže sredstva u obliku utroška sirovina, materijala, strojeva, alata i naknada za rad radnika. Rashodima se ne smatraju sva smanjenja imovine i povećanja obveza nego samo ona smanjenja imovine ili povećanje obveza koja imaju za posljedicu smanjenja budućih ekonomskih koristi uz pretpostavku da se mogu izmjeriti. Primjerice, smanjenje sredstava na žiroračunu zbog plaćanja fakture dobavljaču nema za posljedicu nastanka rashoda nego samo smanjenje obveze. Ta transakcija je ranije iskazana kao rashod, jer je događaj nastao prije podmirjenja obveze dobavljaču.

Svi rashodi koji se podmiruju iz ostvarenog ukupnog prihoda razvrstavaju se u tri osnovne grupe i to:

- poslovni rashodi,
- rashodi financiranja i
- izvanredni rashodi.

Poslovni rashodi nastaju kao posljedica obavljanja glavne djelatnosti poduzeća, a čine ih troškovi sadržani u prodanim proizvodima te ostali troškovi razdoblja. Struktura poslovnih rashoda ovisi od metode obračuna troškova i vrste djelatnosti kojom se poduzeće pomorskoga prometa bavi.

Financijski rashodi nastaju kao posljedica korištenja tuđih novčanih ili drugih sredstava. Iznos ovih rashoda odražava uspješnost vođenja financijske politike poduzeća pomorskoga prometa, a kao najčešći financijski rashodi pojavljuju se kamate za korištenje tuđe imovine, negativne tečajne razlike i drugo.

U **izvanredne rashode** ubrajaju se rashodi koji ne nastaju redovito u poslovanju, teško se planiraju, a za posljedicu imaju smanjenje vrijednosti imovine ili povećanje obveza. Najčešći izvanredni rashodi su vezani uz razne vidove otuđenja imovine, kazne štete ili elementarne nepogode.

Prihodi, ukupna vrijednost proizvoda i usluga koje je jedno poduzeće pomorskoga prometa proizvelo u određenom razdoblju, nazivaju se bruto proizvod. Ta vrijednost izračunava se kao umnožak količine učinaka i njihove prodajne cijene. U prihod poduzeća nije uključena vrijednost neprodanih proizvoda, odnosno proizvoda koji su ostali na zalih, ali je uključena vrijednost prodanih gotovih proizvoda koji su bili na zalih prethodne godine, a prodani su u obračunskom razdoblju. Prihodi se ostvaruju prodajom proizvoda, robe, obavljenih usluga, ustupanjem imovine drugima na korištenje uz naknadu, te drugih prihoda.

Prema načinu stjecanja prihodi se dijele na:

- prihode od prodaje proizvoda i usluga,
- prihode od prodaje robe,
- financijske prihode,
- izvanredne prihode.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostvaruju se tijekom poslovne godine za isporučene, prodane proizvode i usluge. Prihodi ostvareni prodajom proizvoda, roba i usluga najznačajniji su i vrijednosno najveći dio prihoda svakog poduzeća pomorskoga prometa. Obujam poslovanja i visina ukupnog prihoda u znatnoj mjeri ovise o razini cijena, ali i o uvjetima prodaje. Na visinu ostvarenog prihoda u pojedinom poslu utječu odobrenja rabata ili kasa skonta kupcu, popusti pri prodaji roba i usluga u vidu povoljnijih uvjeta dostave ili povoljnijih uvjeta plaćanja.

Prihodi od prodaje robe, odnose se na prihode ostvarene od prodaje robe nabavljene od proizvođača, kupljene od drugih trgovaca i slično, te prihode od prodaje robe u tranzitu (prodaja robe bez zaduživanja u skladištu trgovca na veliko) i drugo.

Financijski prihodi ostvaruju se kad su sredstva poduzeća pomorskoga prometa dana na korištenje drugima. Financijski prihodi su rezultat plasiranja viška slobodnih novčanih sredstava. Poduzeće pomorskoga prometa može višak slobodnih novčanih sredstava pozajmiti nekom drugom kome je u tom trenutku potreban uz obračun kamata ili može uložiti u dionice, obveznice ili druge vrijednosne papire. Cilj ovakvog ulaganja je ostvarenje određene naknade kao što

je kamata ili dividenda. Uz ove naknade financijskim prihodima se smatraju i pozitivne tečajne razlike.

Izvanredni prihodi su neplanirani i neočekivani prihodi. To su prihodi koji se ne javljaju redovito pa se zbog toga ne mogu ni planirati, ni predvidjeti⁴. U izvanredne prihode se ubrajaju prihodi od prodaje dugotrajne imovine, sirovina, inventurnih viškova, otpisa obveza, naplata penala, nagrada kao i drugi oblici izvanrednog povećanja imovine ili smanjenja obveza. Pri utvrđivanju izvanrednih prihoda temeljni uvjet priznavanja je da su imali za posljedicu povećanje ekonomskih koristi u obliku povećanja sredstava ili smanjenja obveza.

5. UTVRĐIVANJE POSLOVNOG REZULTATA PODUZEĆA POMORSKOGA PROMETA

Poslovni rezultat poduzeća pomorskoga prometa je razlika iznosa ukupnih prihoda i iznosa ukupnih rashoda. Utvrđivanje rezultata poslovanja obračunskog razdoblja ima više faza.

U **prvoj fazi** utvrđuju se prihodi i rashodi obračunskog razdoblja. Nakon što su utvrđeni prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu u **drugoj fazi** usporedbom ostvarenih prihoda i rashoda utvrđuje se rezultat poslovanja prije oporezivanja. Ako su prihodi veći od rashoda ta razlika je dobit prije oporezivanja. Ako su rashodi veći od prihoda ta razlika je gubitak prije poreza na dobit. U **trećoj fazi** utvrđivanja poslovnog rezultata za poslovnu godinu prvo se utvrđuje porez na dobit koji se pokriva iz dobiti. Nakon toga utvrđuje se neto dobit.

U sljedećim tablicama iskazani su rashodi, prihodi i poslovni rezultat.

Račun dobiti i gubitka poduzeća pomorskoga prometa
Za razdoblje od ..... do ..... godine

Tablica 1. Pregled ostvarenih rashoda u kn

Red. broj	Rashodi	Ostvareno	Udjel u %
1.	Poslovni rashodi	177.664.000,00	95,0
1.1.	Materijalni troškovi	63.158.000,00	33,8

4 Žager K. i L: Računovodstveni standardi, financijski izvještaji i revizija, Zagreb, Inženjerski biro, 1996.

1.2.	Troškovi osoblja	53.280.000,00	28,5
1.3.	Amortizacija	43.626.000,00	23,3
1.4.	Vrijednosno usklađivanje kratkotrajne imovine	969.000,00	0,5
1.5.	Drugi troškovi poslovanja	16.631.000,00	8,9
2.	Rashodi financiranja	4.638.000,00	2,5
3.	Izvanredni rashodi	4.620.000,00	2,5
Ukupno		186.922.000,00	100,0

Tablica 2. Pregled ostvarenih prihoda u kn

Red. broj	Prihodi	Ostvareno	Udjel u %
1.	Poslovni prihodi	180.500.000,00	89,0
1.1.	Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	20.000.000,00	9,9
1.2.	Prihod od prodaje proizvoda na stranom tržištu	150.500.000,00	74,2
1.3.	Prihodi od prodaje robe	6.500.000,00	3,2
1.4.	Drugi prihodi osnovne djelatnosti	3.500.000,00	1,7
2.	Financijski prihodi	5.900.000,00	2,9
3.	Izvanredni prihodi	16.400.000,00	8,1
	Ukupno	202.800.000,00	100,0

Prema izloženom poslovni rezultat je pozitivan jer su ukupni prihodi veći od iznosa ukupnih rashoda:

UKUPNI PRIHODI	202.800.000,00 kn
UKUPNI RASHODI	186.922.000,00 kn
DOBIT	15.878.000,00 kn
POREZ NA DOBIT	3.175.600,00 kn
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	12.702.400,00 kn.

Dobit u ovom primjeru iznosi 7,8% od ukupnih prihoda. Na iskazanu dobit obračunava se 20% poreza na dobit, odnosno 3.175.600,00 kn te neto dobit iznosi 12.702.400,00 kn.

Raspoređivanje poslovnog rezultata je završna odluka nadležnih organa u pravilu skupštine na prijedlog nadzornog odbora i uprave kojom se zaključuje poslovna godina.

Kod raspoređivanja rezultata poslovanja dileme mogu biti koliko izdvojiti za isplatu vlasnicima (dioničarima) poduzeća pomorskoga prometa, koliko izdvojiti za nagrade upravi i zaposlenima te koliko izdvojiti za ulaganja u dugotrajnu imovinu i na koncu koliko će iznositi zadržana dobit. O svemu navedenom konačnu odluku donosi vlasnik ili vlasnici poduzeća pomorskoga prometa.

U nastavku se daje praktičan primjer obračuna i knjiženja poslovnog rezultata poduzeća pomorskoga prometa.

Obračun bruto i neto financijskog rezultata poslovanja iz redovitih i izvanrednih aktivnosti:

Poslovni prihodi	190.500.000,00 kn
Financijski prihodi	5.900.000,00 kn
Izvanredni prihodi	6.400.000,00 kn
Poslovni rashodi	177.664.000,00 kn
Rashodi financiranja	4.638.000,00 kn
Izvanredni rashodi	4.620.000,00 kn

Porez na dobit iznosi 20%. Odlukom vlasnika neto dobit se raspoređuje: 20%, odnosno iznos 2.540.480,00 kn za dividendu dioničarima, 5%, odnosno iznos 635.120 kn za zakonske pričuve, 10%, odnosno iznos 1.270.240,00 kn za pričuve za vlastite dionice, a ostatak u iznosu 8.256.560,00 kn je zadržana dobit.

Na temelju navedenih podataka u nastavku se daje praktičan primjer knjiženja poslovnog rezultata poduzeća pomorskoga prometa:

Knjiženje u dnevniku:

Red. broj	Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1.	Troškovi prodanih proizvoda i usluga	70	So 177.664.000,00	177.664.000,00
	Rashodi financiranja	72	So 4.638.000,00	4.638.000,00
	Razlika prihoda i rashoda iz redovnog poslovanja	790	182.302.000,00	
2.	Izvanredni rashodi	73	So 4.620.000,00	4.620.000,00
	Razlika prihoda i rashoda iz izvanrednih poslovnih događaja	791	4.620.000,00	
3.	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	75	190.500.000,00	190.500.000,00 So
	Financijski prihodi	77	5.900.000,00	5.900.000,00 So
	Razlika prihoda i rashoda iz redovitog poslovanja	790		196.400.000,00
4.	Izvanredni prihodi	78	6.400.000,00	6.400.000,00 So
	Razlika prihoda i rashoda iz izvanrednih poslovnih događaja	791		6.400.000,00
5.	Razlika prihoda i rashoda iz redovitih aktivnosti	790	14.098.000,00	14.098.000,00
	Dobit iz redovitog poslovanja	800		
6.	Razlika prihoda i rashoda iz izvanrednih poslovnih događaja	791	1.780.000,00	1.780.000,00
	Dobit iz izvanrednih aktivnosti	820		
7.	Porez na dobit	803	3.175.600,00	
	Obveze za porez na dobit	243		3.175.600,00

8.	Dobit poslije oporezivanja	804	12.702.400,00	
	Dobit iz svih poslovnih aktivnosti poslije oporezivanja	830		12.702.400,00
9.	Dobit iz svih poslovnih aktivnost poslije oporezivanja	830	12.702.400,00	
	Dobit tekuće godine poslije svih oporezivanja	833		12.702.400,00
10.	Dobit tekuće godine poslije svih oporezivanja	833	12.702.400,00	
	Dobit tekuće godine	950		12.702.400,00
11.	Dobit tekuće godine	950	12.702.400,00	
	Obveze s temelja udjela u rezultatu	201		2.540.480,00
	Zakonske pričuve	930		635.120,00
	Pričuve za vlastite dionice	931		1.270.240,00
	Zadržani dobitak	940		8.256.560,00

6. ZAKLJUČAK

Poslovni rezultat poduzeća pomorskoga prometa iskazuje se u financijskim izvještajima na temelju obračuna poslovanja. Poduzeća pomorskoga prometa tijekom godine evidentiraju poslovne promjene na temelju čega se koncem obračunskog razdoblja sastavlja obračun poslovanja za proteklo razdoblje. Za obračun poslovanja poduzeća pomorskoga prometa zainteresirani su: vlasnik ili vlasnici poduzeća, menadžment, zaposlenici, banke i drugi vjerovnici, država, jedinice lokalne samouprave te drugi. Obračun poslovanja poduzeća iskazuje se u temeljnim financijskim izvještajima. Temeljni financijski izvještaji pomorskih poduzeća, njihov sadržaj, opseg i način sastavljanja utvrđeni su Zakonom o računovodstvu i Zakonom o registru godišnjih financijskih izvještaja.

Najvažniji financijski izvještaji su bilanca (stanje aktive i pasive na dan obračuna) i račun dobiti i gubitka (obračun ukupnih prihoda, ukupnih rashoda i dobiti za proteklu godinu).

Bilanca je temeljni financijski izvještaj poduzeća pomorskoga prometa koji se zbog svojih karakteristika još naziva bilanca stanja ili imovinska bilanca.

Bilanca stanja prikazuje imovinu kojom poduzeće pomorskoga prometa raspolaze i izvore te imovine u jednom određenom trenutku, odnosno na određeni dan. Bilanca daje sistematizirani pregled stanja imovine, obveza i kapitala na određeni dan, te su osnovni elementi bilance, imovina, obveze i kapital poduzeća pomorskoga prometa.

Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te financijski rezultat (poslovni rezultat) ostvaren u određenom vremenskom razdoblju. Ovaj financijski izvještaj prikazuje aktivnosti poduzeća pomorskoga prometa u određenom razdoblju. Prije utvrđivanja poslovnog rezultata kao razlike prihoda i rashoda, potrebno je obračunati i promjene vrijednosti zaliha, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na početku i na kraju godine.

Poslovni rezultat poduzeća pomorskoga prometa je razlika iznosa ukupnih prihoda i iznosa ukupnih rashoda. Nakon što su utvrđeni prihodi i rashodi, koji se odnose na poslovnu godinu, u drugoj fazi usporedbom ostvarenih prihoda i rashoda utvrđuje se rezultat poslovanja prije oporezivanja. Ako su prihodi veći od rashoda ta razlika je dobit prije oporezivanja. Ako su rashodi veći od prihoda ta razlika je gubitak prije poreza na dobit.

Iz navedenog proizlazi da je dobit pozitivan rezultat poslovanja, kada su ostvareni prihodi veći od rashoda. Međutim, većim rashodima od prihoda ostvaruje se negativan financijski rezultat poslovanja poduzeća pomorskoga prometa.

Korisnici financijskih izvještaja trebaju znati jesu li imovina, obveze, kapital, rashodi i prihodi, novčani primici i izdaci evidentirani u financijskim izvještajima objektivne i realne veličine, a to im omogućava revizija s revizorovim izvještajem. Financijski izvještaji odražavaju stupanj ostvarivanja ciljeva poduzeća i kao završni proizvod računovodstvenih aktivnosti temeljno su sredstvo komuniciranja s okruženjem.

LITERATURA

1. Belak, V., Osnove profesionalnog računovodstva, Split, Veleučilište u Splitu, 2001.
2. Ravlić, P., Ekonomika poduzeća, Zagreb, Ekonomski fakultet, 1993.
3. Samuelson, Paul A., W. Nordhaus, Ekonomija, 14. izd., Zagreb, Gospodarska misao, 1992.
4. Žager, K., Žager, L., Računovodstveni standardi, financijski izvještaji i revizija, Zagreb, Inženjerski biro, 1996.
5. Zakon o računovodstvu čl. 2. točka 6., Narodne novine br. 146/2005.
6. Zakon o registru godišnjih financijskih izvješća, Narodne novine br. 47/03.
7. Međunarodni računovodstveni standardi, Narodne novine br. 47/95., 65/96., 39/97., 105/97., 3/99., 148/99. i 2/00.

Summary

FINANCIAL RESULT OF MARITIME TRANSPORT COMPANIES

The financial result of a maritime transport company is very important for the management, owners and stockholders, creditors, business partners and government authorities. It is presented in financial reports based on audit business. For the management of a maritime transport company, it is very important to get reliable information basis obtained by a quality leadership and by recording business changes. Based on the correctly recorded business changes, an audit business is presented for the past period of time. The business results are presented in the form of financial reports. The financial reports are bearers of information of which the balance and the profit and loss account are the most significant ones.

The balance is a systematic overview of the assets, capital and liabilities on a certain day. The profit and loss account shows the activity of a maritime transport company for a certain period of time and is different from the balance, the fundamental elements being incomes, expenditures and business results.

Functioning as the element of survival, growth and development of a maritime transport company in this unstable environment, the financial result, as a parameter of the business stability and success, is of utmost importance. Owners and stockholders, management, employees, banks and other creditors, the state and the units of local self-government are becoming aware of the asset, duties, capital, expenditures and incomes and profit or loss of the company through financial reports.

Key words: *incomes, expenditures, profit, balance, profit and loss account, cost price, capital and stocks.*

*The State Audit Office
County Office Rijeka
Jadranski trg 1
51000 Rijeka
Croatia*